

Vyhledávání informací 1 (praktický seminář)

Tomáš Pruša

Co budeme potřebovat

- ▶ Co?
 - ▶ Porozumění dotazu
 - ▶ Identifikace klíčových slov
- ▶ Kde?
 - ▶ Výběr vhodných databází
- ▶ Jak?
 - ▶ Tvorba vyhledávacího dotazu (operátory)
 - ▶ Filtrování výsledků

Porozumění dotazu

- ▶ Zkušenost
- ▶ Vyhledání důvěryhodných srozumitelných informací
- ▶ Dotazy na zadávající

Porozumění dotazu

- ▶ Kam se podíváte jako první, když nerozumíte dotazu?
 - ▶ Wikiskripta
 - ▶ Popularizační, ale důvěryhodné weby
 - ▶ Medscape
 - ▶ Examine
 - ▶ WebMD

Klíčová slova

Tezaurus MeSH

- ▶ V češtině: <http://www.medvik.cz/bmc/subject.do>
- ▶ V angličtině: <https://www.nlm.nih.gov/mesh/>

Klíčová slova

Tezaurus MeSH

- ▶ Řízený slovník termínů
- ▶ Hierarchie a synonyma deskriptorů
- ▶ Deskriptory se mohou vyskytnout na více místech stromu
- ▶ Pozice mají svá čísla

Co budeme potřebovat

- ▶ Co?
 - ▶ Porozumění dotazu
 - ▶ Identifikace klíčových slov
- ▶ Kde?
 - ▶ Výběr vhodných databází
- ▶ Jak?
 - ▶ Tvorba vyhledávacího dotazu (operátory)
 - ▶ Filtrování výsledků

Databáze

- ▶ Jaké odborné bibliografické databáze z oblasti zdravotnictví znáte?

Databáze

Podívejte se na EIZ MUNI, seznam zdrojů a jejich třídění dle fakult či oborů.

www.ezdroje.muni.cz

Databáze

► MEDLINE

- Medical Literature Analysis and Retrieval System Online
- Bibliografická databáze
- 19 mil. záznamů
- Roční přírůstek 700 tisíc
- 5600 odborných časopisů
- United States National Library of Medicine + National Institutes of Health
- Součást informačního systému Entrez

Databáze

► Web of Science

- Citační databáze
- Integrace nástrojů jako Journal Citation Reports, Essential Science Indicators, InCites nebo citační manažer EndNote
- Clarivate Analytics (dříve Thomson Reuters)
- Přes 10 tisíc časopisů
- Databáze:
 - Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED)
 - Social Science Citation Index (SSCI)
 - Arts & Humanities Citation Index (A&HCI)
 - Current Chemical Reactions (CCR-EXPANDED)
 - Index Chemicus (IC)
 - Conference Proceedings Citation Index – Science (CPCI-S)
 - Conference Proceedings Citation Index - Social Science & Humanities (CPCI-SSH)

Databáze

▶ Scopus

- ▶ Citační a abstraktová databáze
- ▶ 16 tisíc peer-reviewed časopisů
- ▶ 23 miliónů záznamů o patentech

Databáze

▶ EMBASE

- ▶ Excerpta Medica Database
- ▶ Bibliografická databáze
- ▶ 8500 časopisů
- ▶ 30 miliónů záznamů
- ▶ Emtree Thesaurus Terms s více než 36 000 deskriptorů a 150 000 synonym

Databáze

➤ CINAHL

- Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature
- Ošetrovatelství a další příbuzné obory (nelékařské obory)
- 760 časopisů (fulltext)
- Bibliografické záznamy a abstrakty z 3000 dalších časopisů

Databáze

AMED

- The Allied and Complementary Medicine Database
- Health Care Information Service (British Library)
- Komplementární a alternativní medicína
- 600 časopisů

Co budeme potřebovat

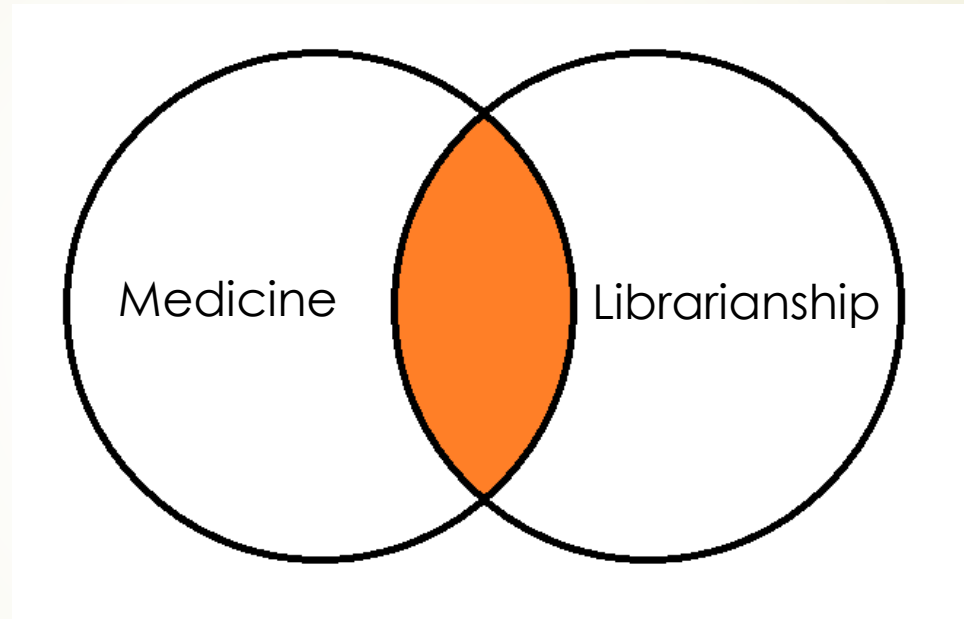
- ▶ Co?
 - ▶ Porozumění dotazu
 - ▶ Identifikace klíčových slov
- ▶ Kde?
 - ▶ Výběr vhodných databází
- ▶ Jak?
 - ▶ Tvorba vyhledávacího dotazu (operátory)
 - ▶ Filtrování výsledků

Operátory

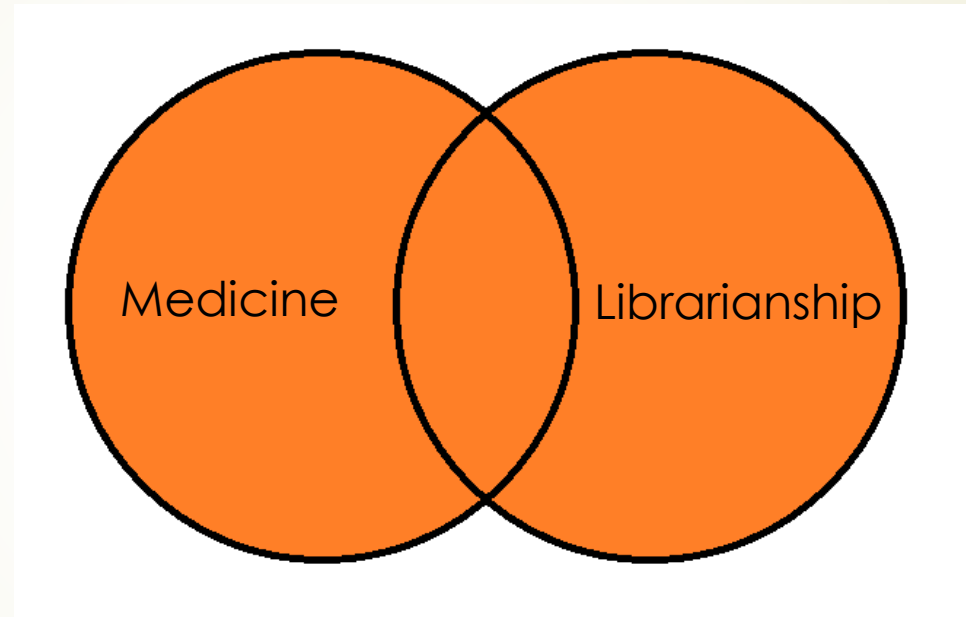
- ▶ Jaké operátory znáte?

Operatory

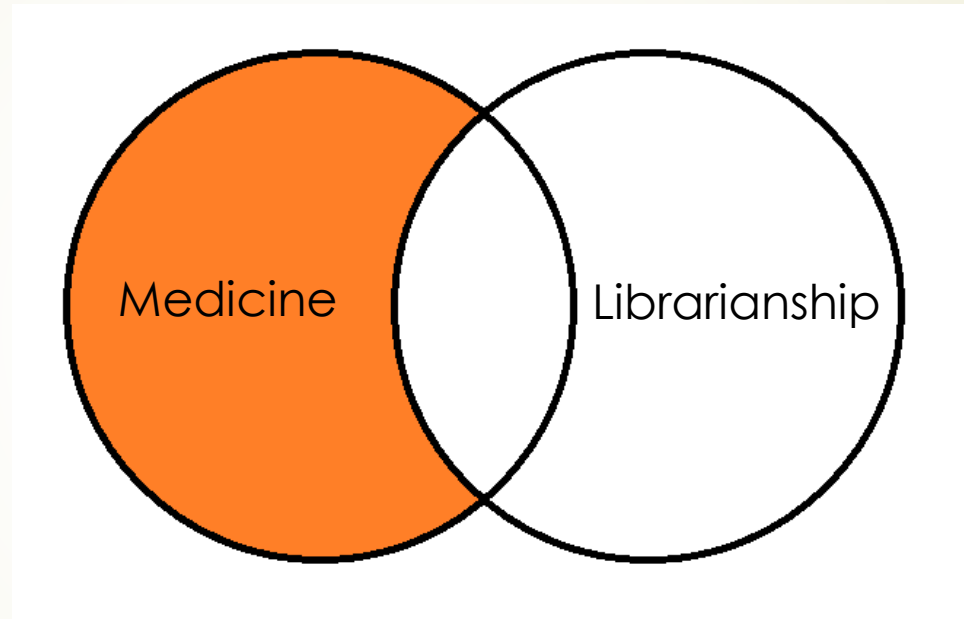
medicine AND librarianship

Operatory

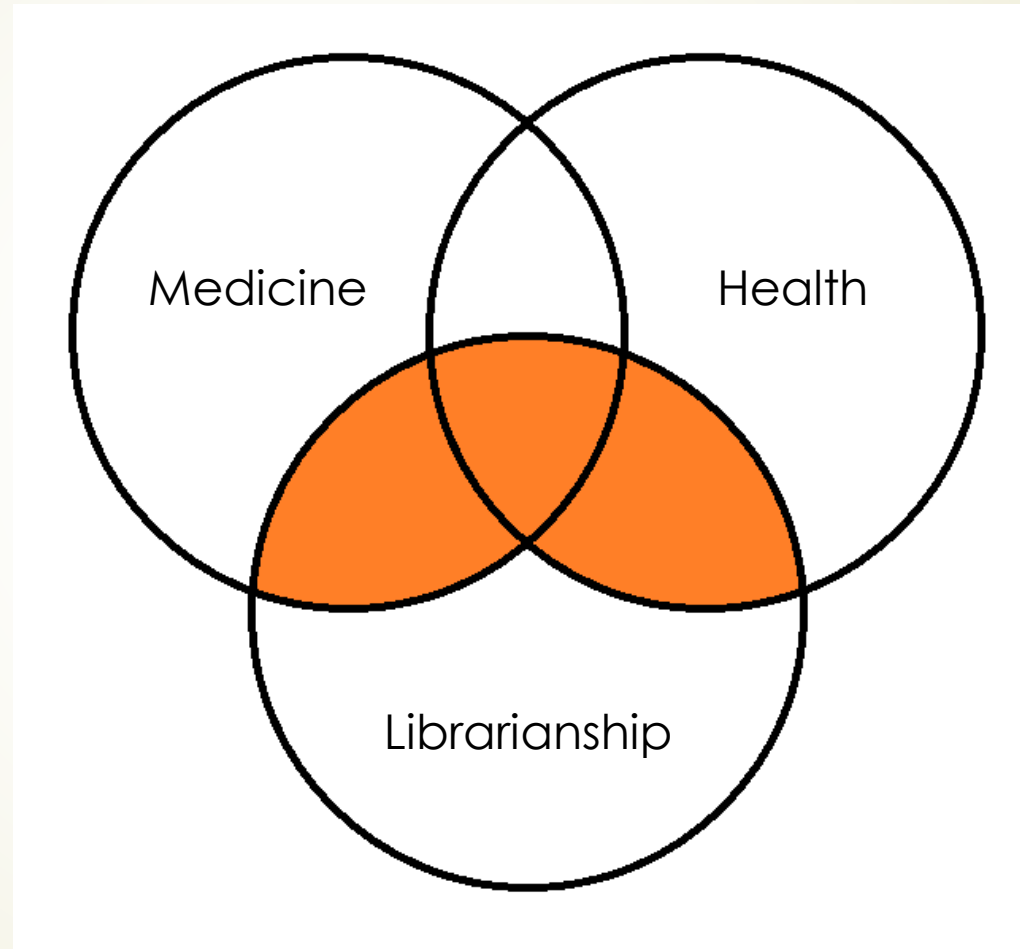
medicine OR librarianship

Operatory

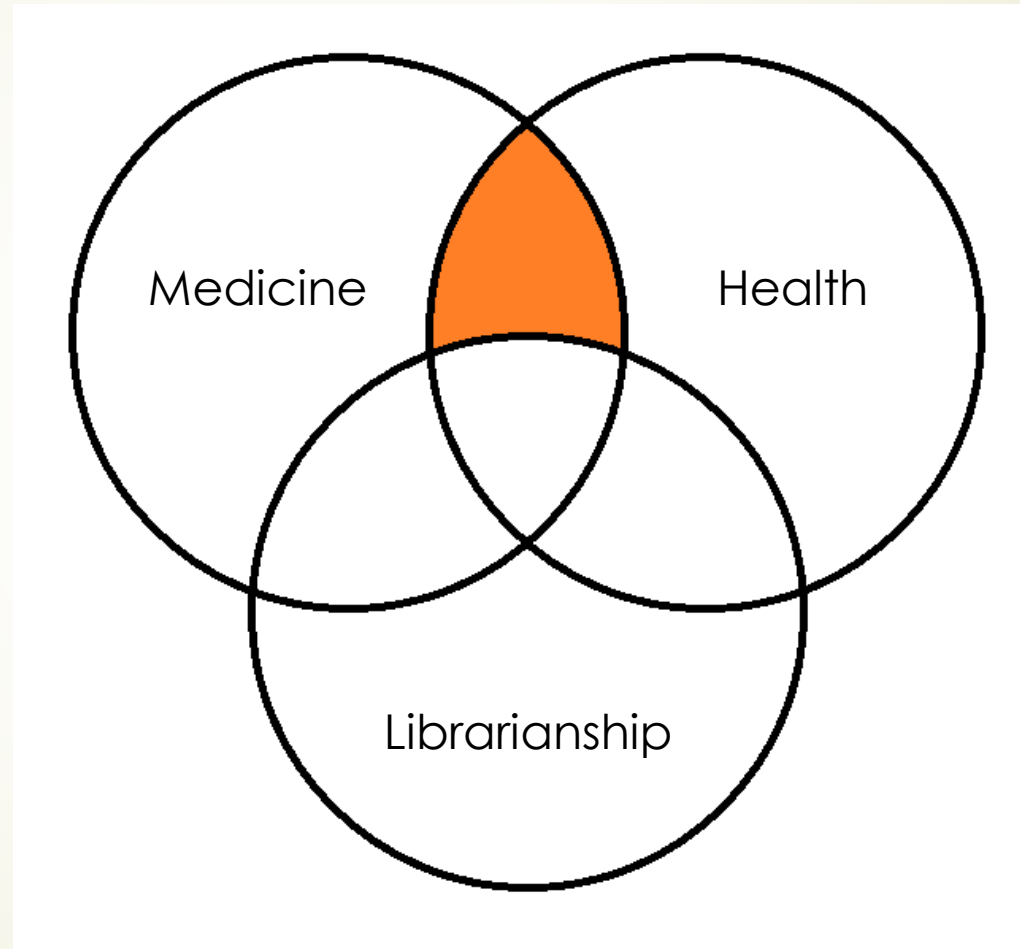
medicine NOT librarianship

Operatory

(medicine OR health) AND librarianship

Operátory

(medicine AND health) NOT librarianship

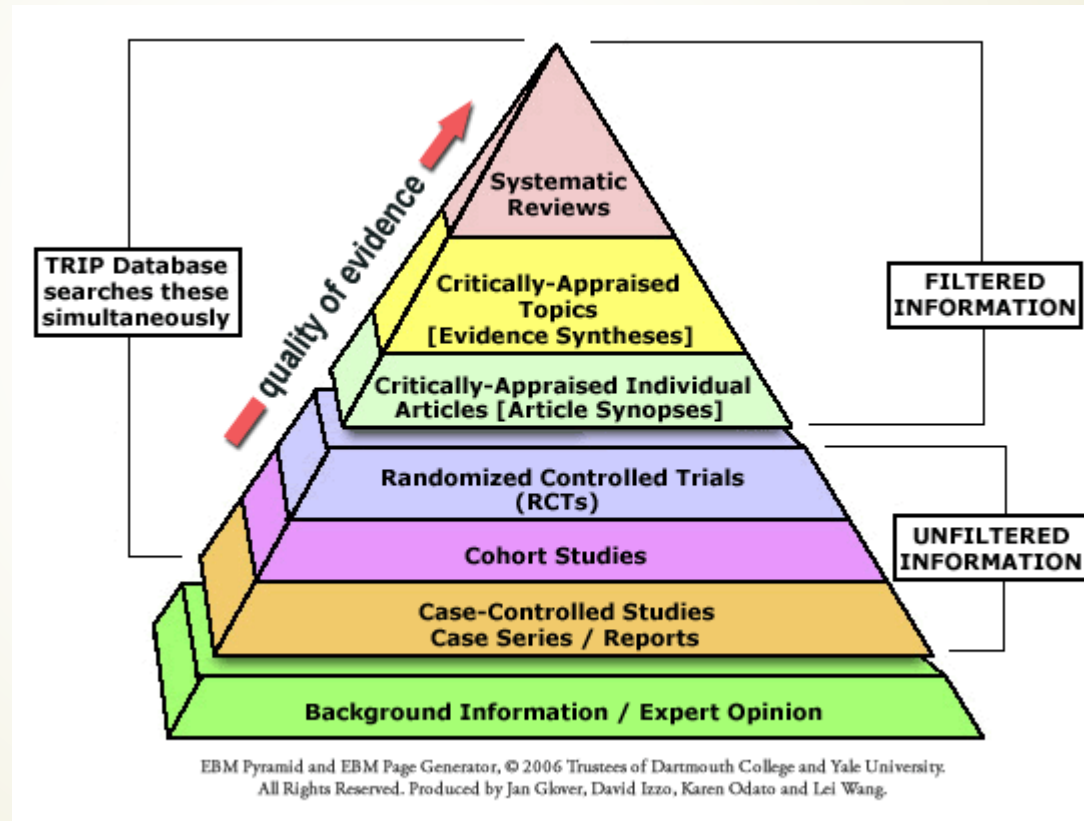
Co budeme potřebovat

- ▶ Co?
 - ▶ Porozumění dotazu
 - ▶ Identifikace klíčových slov
- ▶ Kde?
 - ▶ Výběr vhodných databází
- ▶ Jak?
 - ▶ Tvorba vyhledávacího dotazu (operátory)
 - ▶ Filtrování výsledků

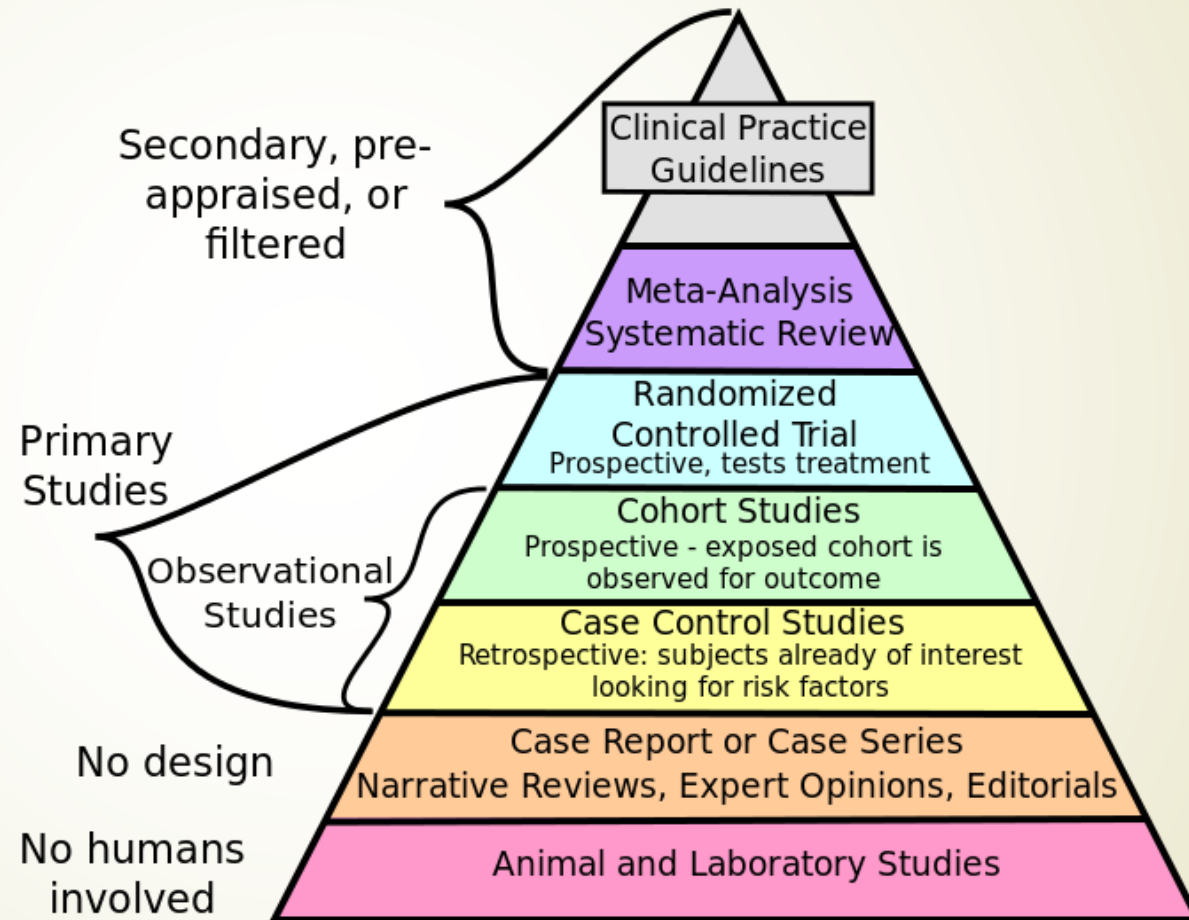

EBM

Hierarchie EBM

Hierarchie EBM

Rozhodování

- Rozhodování na základě příběhu
- Rozhodování na základě informací z médií
- Rozhodování na základě názoru expertů
- Rozhodování na základě minimalizace nákladů

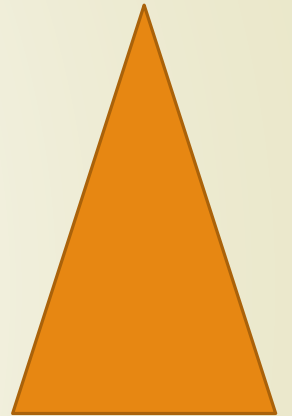
Laik

Rozhodování

- Rozhodování na základě příběhu
- Rozhodování na základě informací z médií
- Rozhodování na základě názoru expertů
- Rozhodování na základě minimalizace nákladů

Odborník

Správný postup klinika

- Definujte o kom otázka je (jedinec, populace).
- Popište, jakou intervenci zvažujete (srovnání).
- Definujte žádoucí výsledek.

Správný postup informačního vědce

- ▶ Definování dotazu
 - ▶ Správné zdroje
 - ▶ Správný čas
 - ▶ Kritické zhodnocení
 - ▶ Změnit chování
-
- ▶ Umět se zeptat správných zdrojů ve správný čas na správnou věc, správně ji zhodnotit a umět ji správně využít.

Správně položená otázka

Dobře položená otázka

- ▶ Jak se ptát?
 - ▶ Na co se ptát?
 - ▶ Co chceme zjistit?
-

Dobře položená otázka

PICO(TS)

Dobře položená otázka

- ▶ P – patient (pacient) nebo population
- ▶ I – intervention (intervence)
- ▶ C – comparison (srovnání)
- ▶ O – outcome (výsledek)
- ▶ T – time (čas)
- ▶ S – setting (prostředí)

Search PubMed/MEDLINE via PICO

Patient, Intervention, Comparison, Outcome

Patient/Problem:

Age Group:

Middle Aged (45-64 years) ▼

Gender:

Male ▼

Medical condition: hypertension

Intervention:

(therapy, diagnostic test, etc.)

carvedilol

Compare to:

(same as above, optional):

capoten

Outcome:

(optional)

serum lipids

P

I

C

O

Select Publication type:

Randomized Controlled Trial ▼

Not specified

Clinical Trial

Meta-Analysis

Randomized Controlled Trial

Review

Practice Guideline

[Feedback]

(with GSpell spelling checker: click [here](#))

Úkol č. 1

- ▶ Kolik článků najdete od otce EBM, který se jmenuje David Sackett?

Úkol č. 1

- ▶ David Sackett

- ▶ sackett d

- ▶ 50 results

Úkol č. 1

- ▶ David Sackett

- ▶ sackett d

- ▶ 50 results

Používá své prostřední jméno?

Úkol č. 1

- ▶ David Lawrence Sackett
- ▶ sackett d OR sackett dl
- ▶ (sackett d OR sackett dl).au.

Úkol č. 2

- ▶ Viděl jsem studii zabývající se vlivem konzumace chilli papriček na úmrtnost v kohortové studii, což bylo jasné z názvu, a vyšla v Plos One. Najděte ji.

Úkol č. 2

- ▶ KW:
 - ▶ Chil*i pepper
 - ▶ Mortality
 - ▶ Cohort study
- ▶ Časopis:
 - ▶ Plos One -> Plos*

Úkol č. 2

- ▶ (chili pepper and mortality and cohort study).ti. and Plos*.jn

Vyhledávací přípony

▶ .ab	slovo v abstraktu	epilepsy.ab
▶ .au	autor	smith-r.au
▶ .jn	časopis	lancet.jn
▶ .me	jednoslovný MeSH termín	ulcer.me
▶ .ti	slovo v názvu	epilepsy.ti
▶ .tw	slovo v názvu nebo abstraktu	epilepsy.tw
▶ .yr	rok uveřejnění	1887.yr

Vsuvka

- ▶ *Ptx keyword*
 - ▶ Permutovaný rejstřík
 - ▶ Např. Fiber, stress,...
- ▶ *Tree keyword*
 - ▶ Pozice v rejstříku MeSH
 - ▶ Ukáže i další větvení
 - ▶ Např. Asthma

Úkol č. 3

- ▶ Jaký význam má vláknina v léčbě a prevenci zácpy u geriatrických pacientů?

Úkol č. 3

- ▶ KW:
 - ▶ Constipation
 - ▶ Dietary fiber

Co je hlavní KW?

Úkol č. 3

- ▶ Dietary fiber/
- ▶ *Constipation

Omezte to na léčbu a terapii.

Úkol č. 3

- ▶ Dietary fiber/
- ▶ *CONSTIPATION/dt, pc, th [Drug Therapy, Prevention & Control, Therapy]
- ▶ 1 AND 2

Filtrování výsledků

- ▶ Limit to ("all aged (65 and over)" or "aged (80 and over)")
- ▶ Limit to (meta analysis or systematic reviews)

Úkol č. 3

➤ 1: *Constipation	8217
➤ 2: constipation	12966
➤ 2 NOT 1	4749

Úkol č. 3 - Doplnění

Rozšiřování vyhledávání

1: *asthma/	97153
2: asthma/	118273
3: exp asthma/	120613
4: asthma.mp	150412

Úkol č. 4

- ▶ Zajímalo by mě, zda je třapatka účinná v prevenci a terapii nachlazení.

Úkol č. 4

- ▶ KW:
 - ▶ Common cold
 - ▶ Echinacea

Jak rozšířit vyhledávání?

Úkol č. 4

▶ KW:

▶ Common cold

- ▶ 1. common cold/
- ▶ 2. common cold.tw
- ▶ 3. (influenza-like and (syndrome or illnesses)).tw
- ▶ 4. (viral upper respiratory tract infections).tw
- ▶ 5. URTI.tw
- ▶ 1 or 2 or 3 or 4 or 5

▶ Echinacea

- ▶ 1. Echinacea/
- ▶ 2. echinac*.tw.
- ▶ 3. coneflower*.tw.
- ▶ 4. ("E. purpurea" or "E. angustifolia" or "E. pallida").tw.
- ▶ 1 or 2 or 3 or 4

Úkol č. 4

- ▶ Jak budeme pracovat s výsledky?
- ▶ Filtry na:
 - ▶ Typ studií
 - ▶ Věkové skupiny
 - ▶ Stáří publikace

Úkol č. 4

- ▶ Čeho si všímáme ve vybraných výsledcích?
- ▶ IMRAD (Introduction, Methods, Results, and Discussion)
- ▶ Koho se to týká?
- ▶ O čem přesně mluví výsledky?
- ▶ Jak mohu výsledky vztáhnout k mé cílové populaci?

<https://www.bmj.com/content/363/bmj.k3786>